

Центр «Нова Європа»
Київ

«Нова Європа» цікавиться:

АНАЛІТИЧНИЙ КОМЕНТАР

 <http://neweurope.org.ua/>
 info@neweurope.org.ua

 <https://www.facebook.com/NECUkraine/>
 https://twitter.com/NEC_Ukraine
 https://t.me/n_e_c

Центр «Нова Європа», 2019

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

ЄВРОПЕЙСЬКІ ВИБОРИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ ЄВРОПИ ТА УКРАЇНИ

Публікація видана в межах Ініціативи з розвитку аналітичних центрів в Україні, яку виконує Міжнародний фонд «Відродження» у партнерстві з Ініціативою відкритого суспільства для Європи (OSIFE) за фінансової підтримки Посольства Швеції в Україні.

Думки та позиції викладені у цій публікації є позицією автора та не обов'язково відображають позицію Посольства Швеції в Україні, Міжнародного фонду «Відродження» та Ініціативи відкритого суспільства для Європи (OSIFE).

Європейські вибори у розпалі, напружені та непередбачувані. Незалежно від того, чи отримають антиєвропейські партії більше місць у Європейському Парламенті, битва ідей, здається, змінить політичний ландшафт Європи на довгі роки. Тому для європейців та українців дуже важливо зрозуміти, якими будуть виклики після цих виборів та як з ними боротися. Продовжуючи рубрику «Нова Європа» цікавиться, Центр «Нова Європа» звернувся до відомих аналітиків із таким питанням: **Які виклики постануть перед Європою та, зокрема, Україною після виборів до Європейського Парламенту та як реагувати на них?**

ЛЕО ЛІТРА,

старший аналітик Центру «Нова Європа»

Зелені / ЄВА, ЄКР тощо, які сприятимуть двосторонньому співробітництву. Проте підтримку не варто сприймати як належне, і Україні доведеться підтвердити відданість Угоді про асоціацію та послідовність у здійсненні реформ.

Очікується, що Європарламент зміниться після виборів 2019 року. Зростання популістських і ультраправих партій та їх більша представленість у наступному складі парламенту спричинить ряд ризиків. Перш за все, йдеться про посилення фрагментованості парламенту та відсутність згуртованості у багатьох важливих для ЄС сферах. Аналогічно, розбіжності в Парламенті та сильніша опозиція щодо ЄС вплинуть на політику Брюсселя відносно Східного Партнерства, включаючи Україну. Це означає, що тема України може стати більш суперечливою, і рішення, які впливатимуть на відносини між Україною та ЄС, швидше за все, отримають меншу підтримку або пом'якшаться у наслідок компромісу та переговорів.

Втім, дружні до Україні політичні групи, незважаючи на тенденцію до падіння їхніх рейтингів, ймовірно, сформуєть більшість у наступному парламенті. Деякі українські політичні групи, такі як ЄНП та СД отримають менше місць у новому парламенті. Проте втрата мандатів ЄНП та СД буде частково компенсована ймовірним зростанням таких політичних груп, як АЛДЄ та Зелені. Таким чином, Україна може розраховувати на підтримку таких політичних груп, як ЄНП, СД, АЛДЄ,

ДЖУЛІАНО БІФОЛЬКІ,

Римський університет Tor Vergata — кафедра історії, культурної спадщини, освіти та суспільства, співзасновник Асоціації досліджень, аналізу та інтернаціоналізації в Євразії та Африці (ASRIE) (Італія)

Майбутні вибори можуть стати початком внутрішньої політичної дезінтеграції, якщо антиєвропейські партії отримають більше місць у Європейському Парламенті. Основними проблемами після виборів можуть бути роз'єднаність та відсутність спільної стратегії контролю над територією Європи, захист її громадян від насильницьких нападів та ідеологічної пропаганди та управління мультикультурним суспільством в історичний період, що характеризується політичним протистоянням, радикалізацією, міграційним потоком та економічною кризою.

Слабкий Європейський Парламент з внутрішніми розбіжностями може послабити Східне партнерство і дозволити скасувати санкції проти Росії, як того вимагають деякі члени ЄС для відновлення торгівлі. Відновлення минулого рівня комерційних відносин між Брюсселем та Москвою може негативно вплинути на майбутнє України, яка, безумовно, може втратити Крим та Східну Україну, а також підтримку ЄС у її демократичному процесі з серйозними наслідками для національної політики та економіки.

З одного боку, для подолання майбутніх викликів ЄС необхідно розпочати процес реформ, який дозволить скоротити відстань між громадянами ЄС та їхніми політиками всередині парламенту. Насправді, антиєвропейські партії скористалися відсутністю комунікації Брюсселя для просування своєї власної політичної програми, використовуючи в багатьох випадках українську кризу для критики Східного партнерства, а підтримку ЄС щодо України описуючи як економічний тягар.

З іншого боку, Київ повинен стати менш залежним від європейської підтримки в політиці та економіці, шукаючи нових потенційних міжнародних партнерів та залучаючись до різних економічних проектів (у тому числі ініціативи «Один пояс, один шлях») для зменшення можливих негативних наслідків парламентських виборів ЄС.

КРИСТІН ДУГІН,

PhD дослідниця IAE у Парижі — Sorbonne Paris 1,
аналітичниця CapEurope (Франція)

Багато аналітиків у Франції бояться як низької явки, так і хороших балів для євроскептиків від ультраправих. Відмови від голосування та фактичний контекст можуть автоматично зміцнити чисельність радикалів у Брюсселі. Може статися так, що група націоналістичних антиєвропейських політичних партій, які виступають за повернення до «Європи націй», завоює контрольну частку місць у Європейському Парламенті.

Стосовно України, якщо ці побоювання стануть реальністю, багато гострих тем залишаться без уваги, тому що збільшення правого крила у парламенті може призвести до ігнорування певних проблем. На практиці, якщо євроскептики отримають контрольну частку місць, Європейський Парламент може уникати деяких чутливих питань з різних причин: по-перше, щоб уникнути небажаних рішень; по-друге, тому що робота над цими питаннями вимагатиме надання чутливої інформації радикалам, яким не довіряють і вважають навіть небезпечними для стабільності ЄС.

Така пильність у співпраці може мати шкідливі наслідки для України. Дійсно, багато тем будуть проігноровані, що залишить Україну без достатньої підтримки і без чіткого бачення

європейських очікувань щодо України, що посилять «європейську втому».

Отже, здатність антиєвропейців заморозити прийняття рішень ЄС дискредитує проєвропейський дискурс — мовляв, європейський проєкт зараз дійсно є недосконалим, але його можна покращити і варто підтримати.

Більше того, навіть якщо антиєвропейські партії цілком розділені щодо суттєвих питань, вони можуть мати тактичне порозуміння щодо деяких тем, наприклад скасування або послаблення санкцій проти Росії. Такі позиції можуть позначитися на спроможності ЄС проявляти рішучість і лідерство, необхідні для посилення співпраці і збереження позиції переконливого переговорника для Росії.

ЙОС БООНСТРА,

старший науковий співробітник, Центр європейських досліджень в сфері безпеки, керівник EUCAM (Нідерланди)

ПОЗИЦІЯ НІДЕРЛАНДІВ

Враховуючи те, що нідерландці більш позитивно ставляться до Європейського Союзу (близько половини мають позитивне ставлення), можливо внаслідок економічного зростання, увага до майбутніх європейських виборів практично відсутня. Складно знайти інформацію про кандидатів під час трансляцій, письмових та онлайн повідомлень ЗМІ про виборчі дебати, якщо не бути надто зацікавленим і не шукати спеціально.

Однією з причин цього є те, що в Нідерландах минулого березня відбулися місцеві вибори, і відчувається втома від виборчих процесів. Відносно нова права популістська партія перемогла на провінційних виборах: нині Forum for Democracy («Форум за демократію») є політичною силою, з якою варто рахуватися (партія виникла на основі аналітичного центру, який був одним з ініціаторів голландського референдуму щодо Угоди про асоціацію з Україною ще в 2016 році). Прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютте викликав лідера партії «Форум за демократію» Тьєррі Бодьо на дебати напередодні виборів, стверджуючи, що

риторика Бодьо щодо «Нексіту» небезпечна для майбутнього Нідерландів.

Вибори до Європейського Парламенту, а згодом становлення нової Комісії восени є важливими для всіх європейських країн, включаючи Україну. Виклики очевидні – від Брекзїт до розширення ЄС країнами Західних Балкан, боротьби з антидемократичними настроями в Угорщині та Польщі, досягненням успіхів у переході на нові джерела енергії. Для України на чолі із новим Президентом та Верховною Радою є важливим подальший прогрес в імplementації Угоди про асоціацію та зони вільної торгівлі (DCFTA): таким чином Україна поглиблює економічні зв'язки з ЄС заради державного процвітання. Членство залишатиметься далекою перспективою, чого не можна сказати про поглиблення та розвиток відносин.